

Matematikeri

Ett tecknat äventyr
inom matematik
och konst

Hosler & Hosler

Matemalkemi

Text och bild av
Jay Hosler & Maxwell Hosler

Denna serieberättelse utspelar sig i en fantastisk värld skapad av matematiker och konstnärer. Matemalkemi är en multimedialkonstinstallation utformad, tillverkad och konstruerad av ett team bestående av 24 konstnärer och matematiker, för att hylla skönheten, glädjen och kreativiteten inom matematiken i alla dess former. Matemalkemisterna arbetade mestadels med installationen under de två kalenderåren 2020-2021, när samtliga var begränsade av rese- och mötesrestriktioner under pandemin. I januari 2022 inledde installationens karriär i form av en resande utställning. Första anhalt var national academy of sciences i washington dc (januari-juni 2022) och juniata college (juni-december 2022), följt av boston university (januari-mars 2023) och university of british columbia (april-oktober 2023); URL mathemalchemy.org/events/#upcoming kommer i fortsättningen även ge uppdaterad information om ytterligare turnéstopp och liknande evenemang.

Möt matemalkemisterna!

Översta raden: Emily Baker, Bronna Butler, Edmund Harriss, Elizabeth Paley, Kimberly Roth, Edward Vogel, Dominique Ehrmann, Susan Goldstine;

Mellersta raden: Dorothy Buck, Rochy Flint, Li-Mei Lim, Kathy Peterson, Henry Segerman, Jake Wildstrom, Vernelle A. A. Noel, Tasha Pruitt;

Understa raden: Ingrid Daubechies, Faye Goldman, Sabetta Matsumoto, Samantha Pezzimenti, Jessica K. Sklar, Mary William, Daina Taimina, Carolyn Yackel.

Matemalkemi fick stöd av dessa generösa sponsorer!

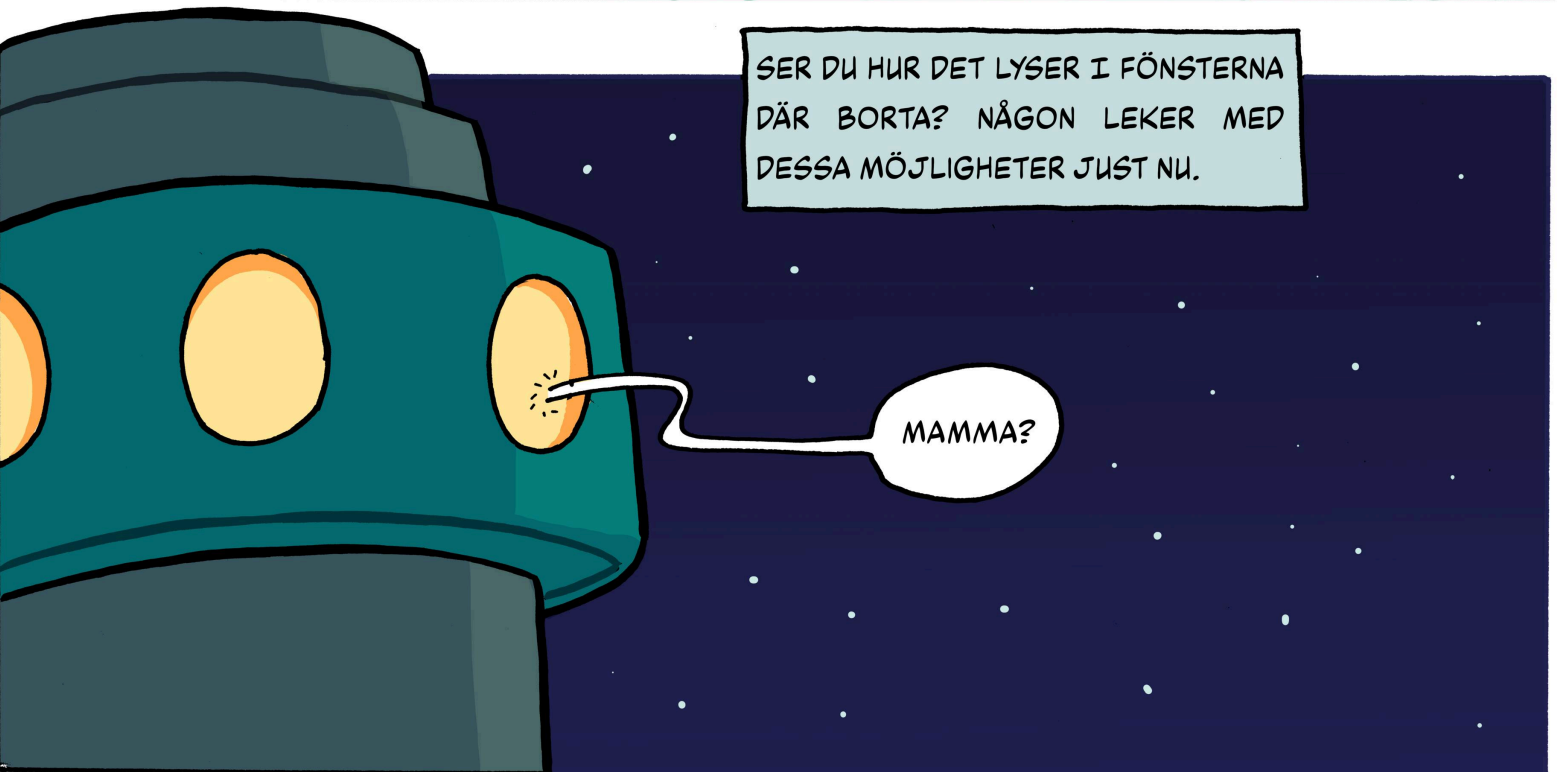
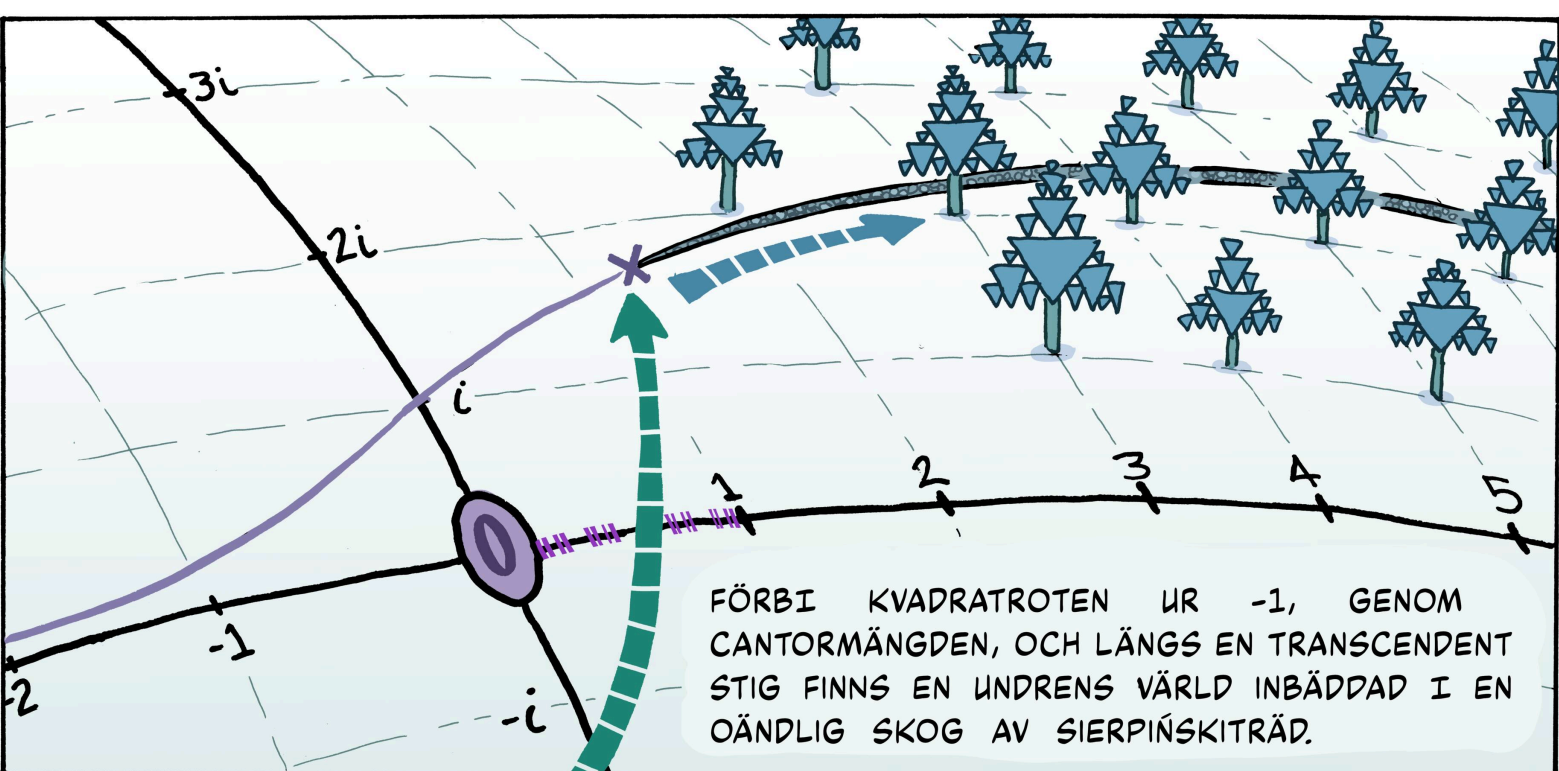
**RHODES
INFORMATION
INITIATIVE**
AT DUKE UNIVERSITY

LEVERHULME
TRUST

SIMONS FOUNDATION

Juniata College
IEI
Innovative
Educational
Initiatives

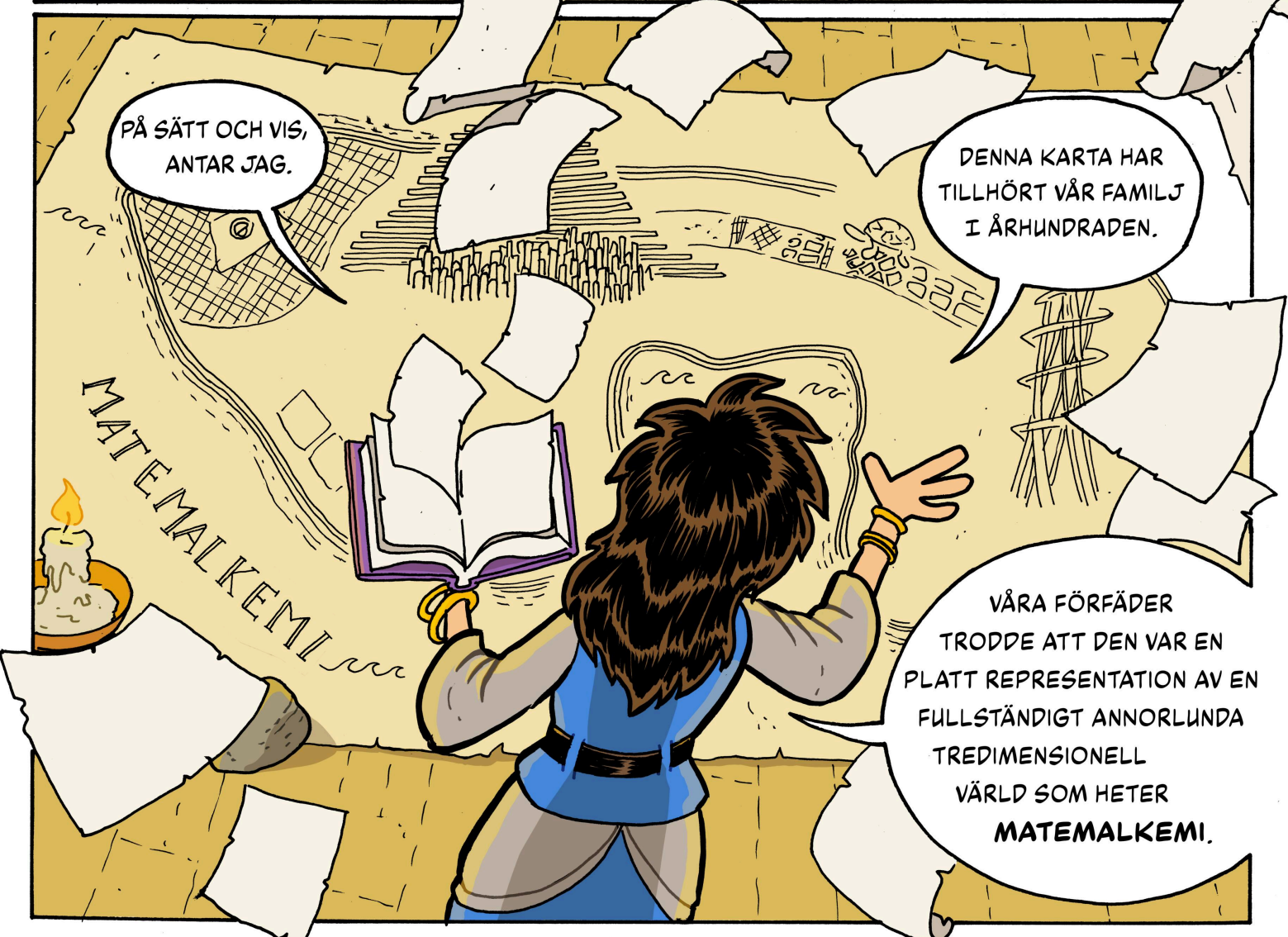

SKA DU
VERKLIGEN VÄCKA
LIV I DEN HÄR
STORA KARTAN?

PÅ SÄTT OCH VIS,
ANTAR JAG.

DENNA KARTA HAR
TILLHÖRT VÅR FAMILJ
I ÅRHUNDRADEN.

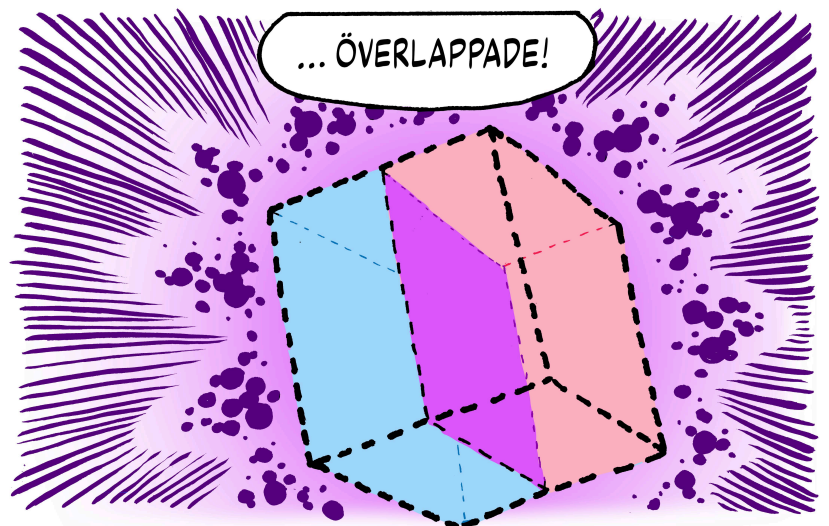
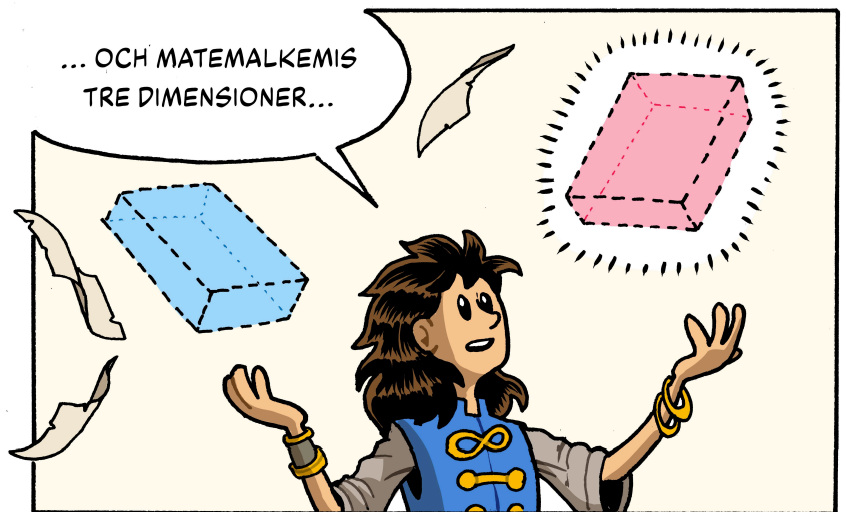
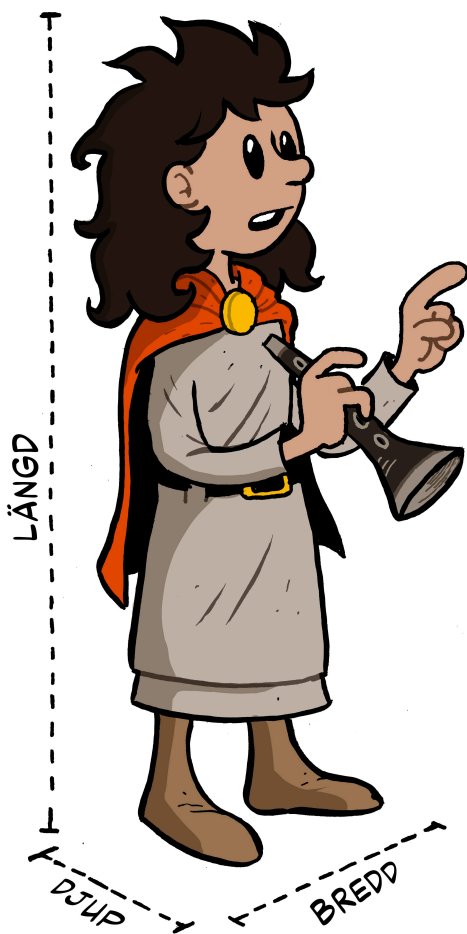
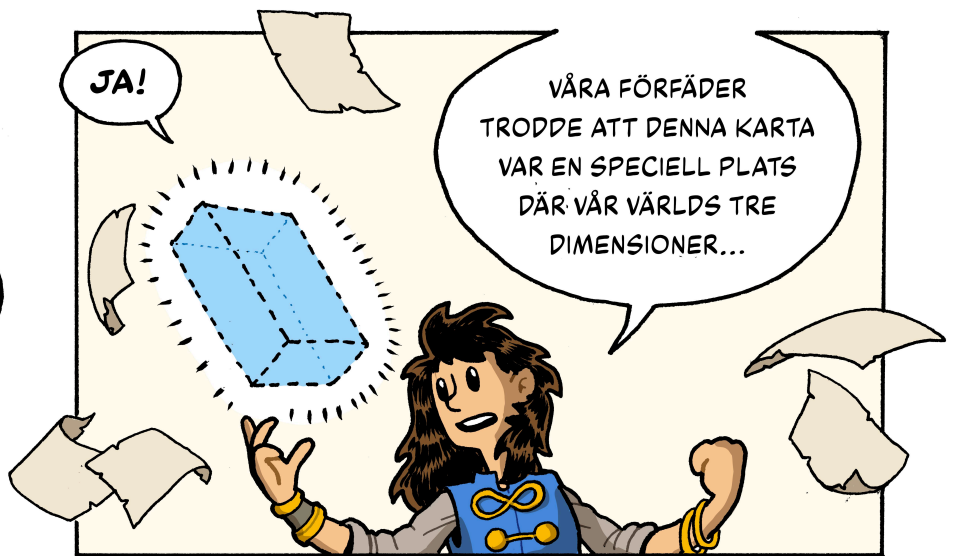
VÅRA FÖRFÄDER
TRODDE ATT DEN VAR EN
PLATT REPRESENTATION AV EN
FULLSTÄNDIGT ANNORLUNDA
TREDIMENSIONELL
VÄRLD SOM HETER
MATEMALKEMI.

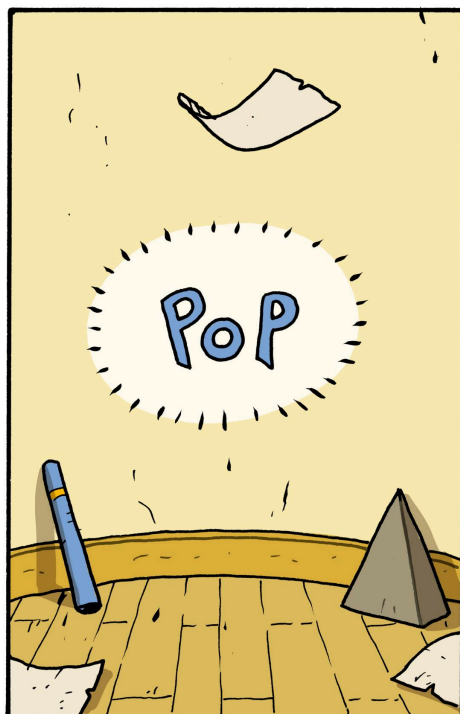
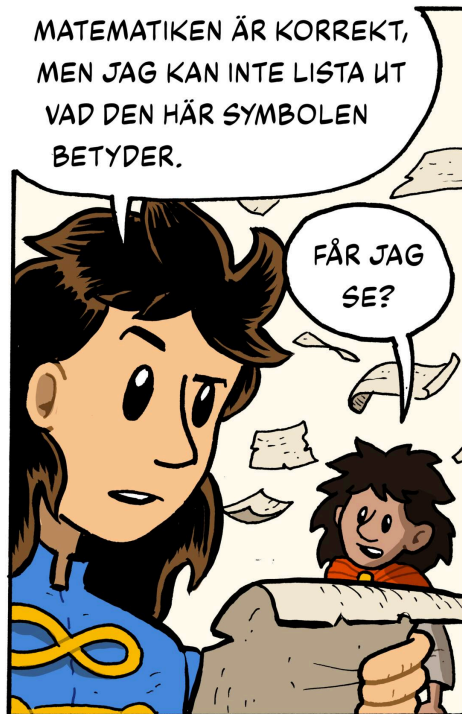
"TREDIMENSIONELL?"

SOM LÄNGD,
DJUP OCH BREDD?

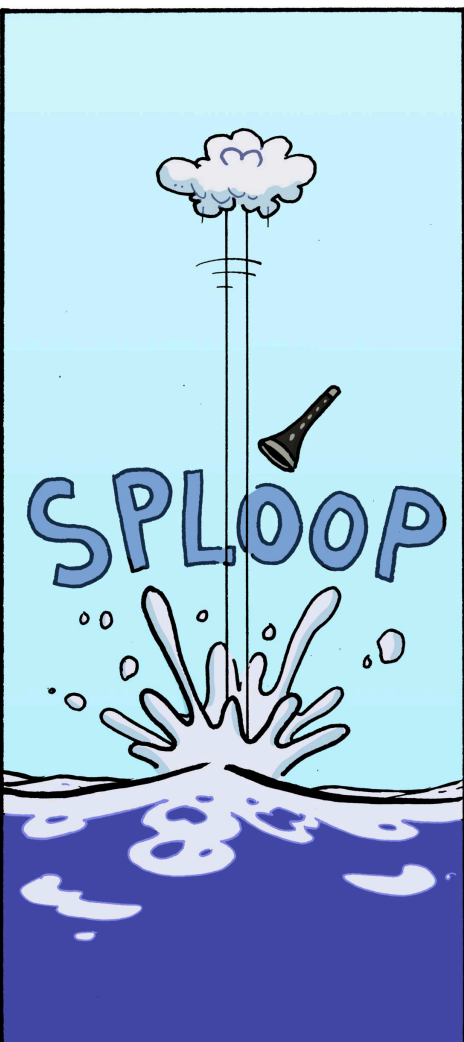
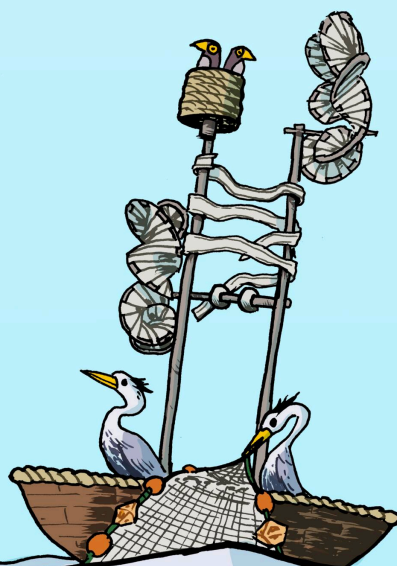
SÅNA
DIMENSIONER?

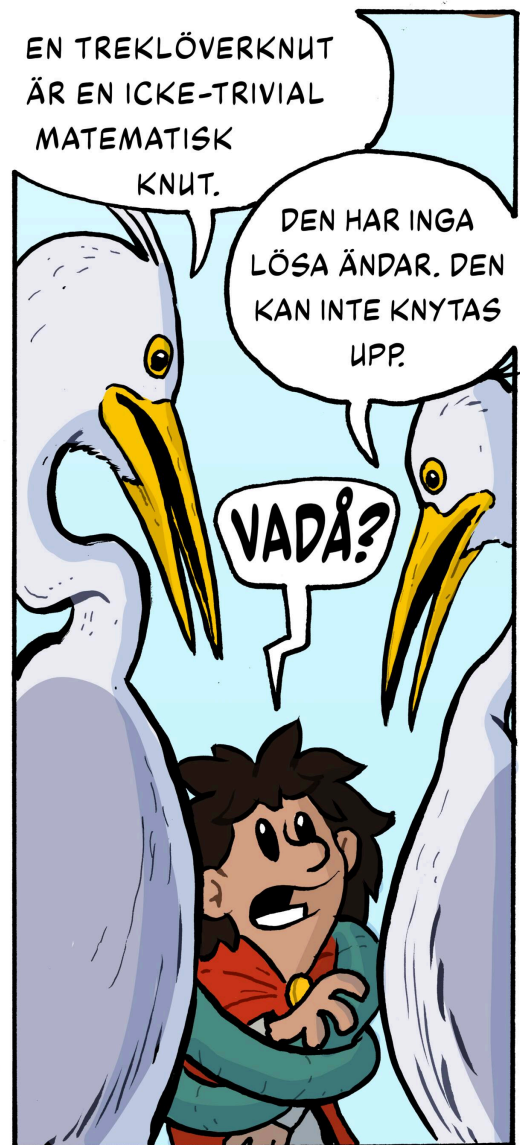
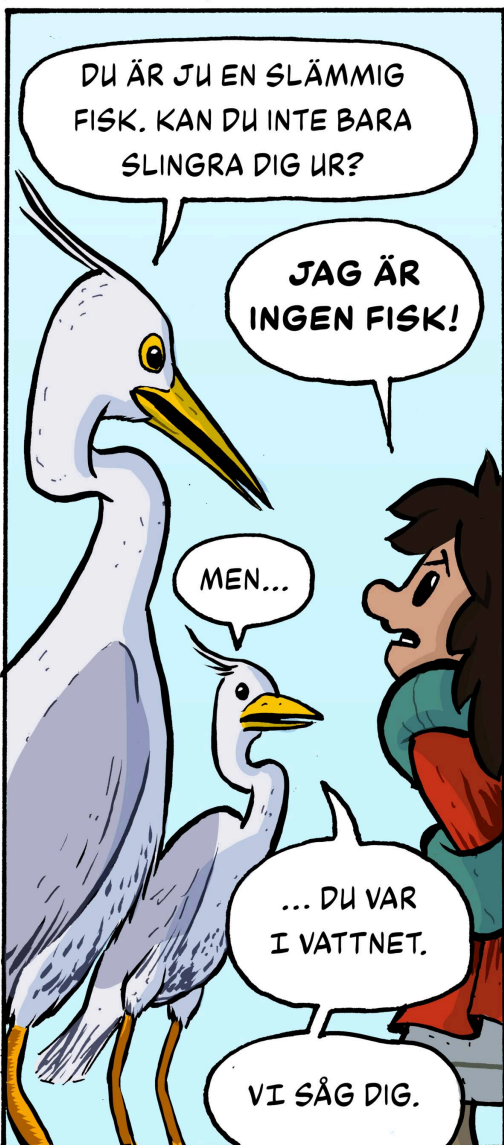

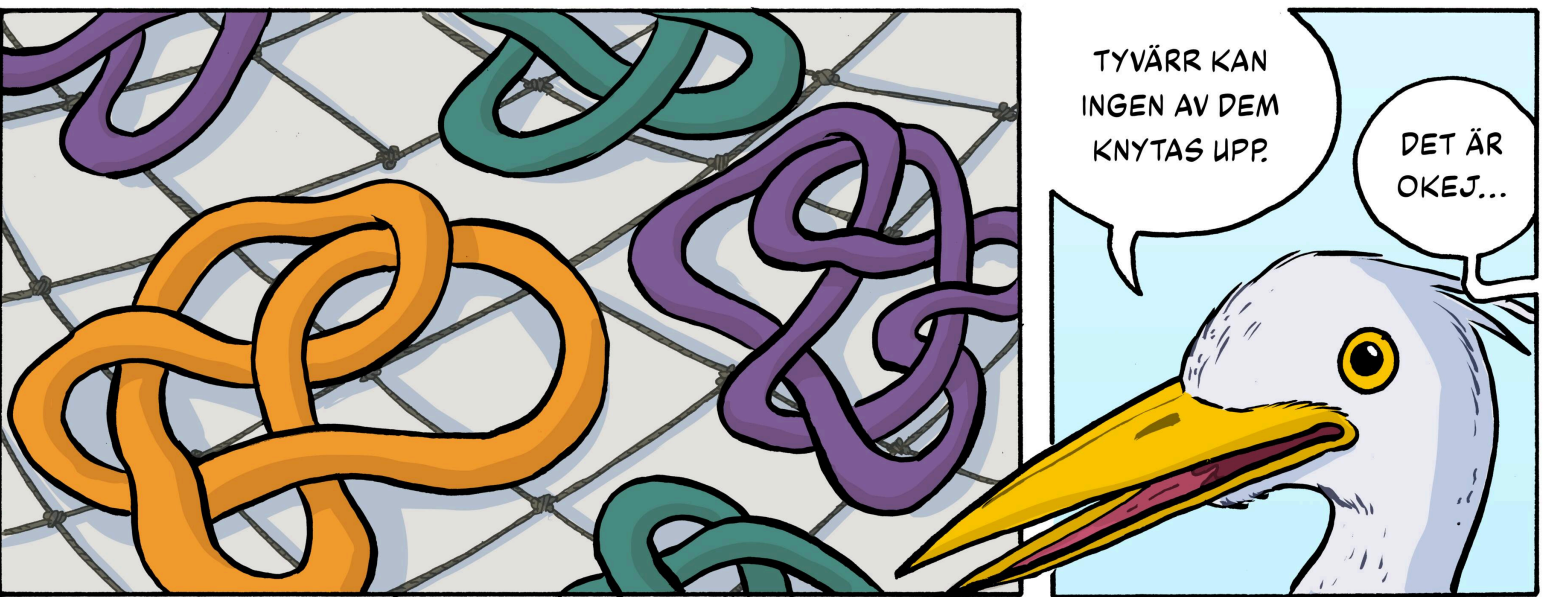
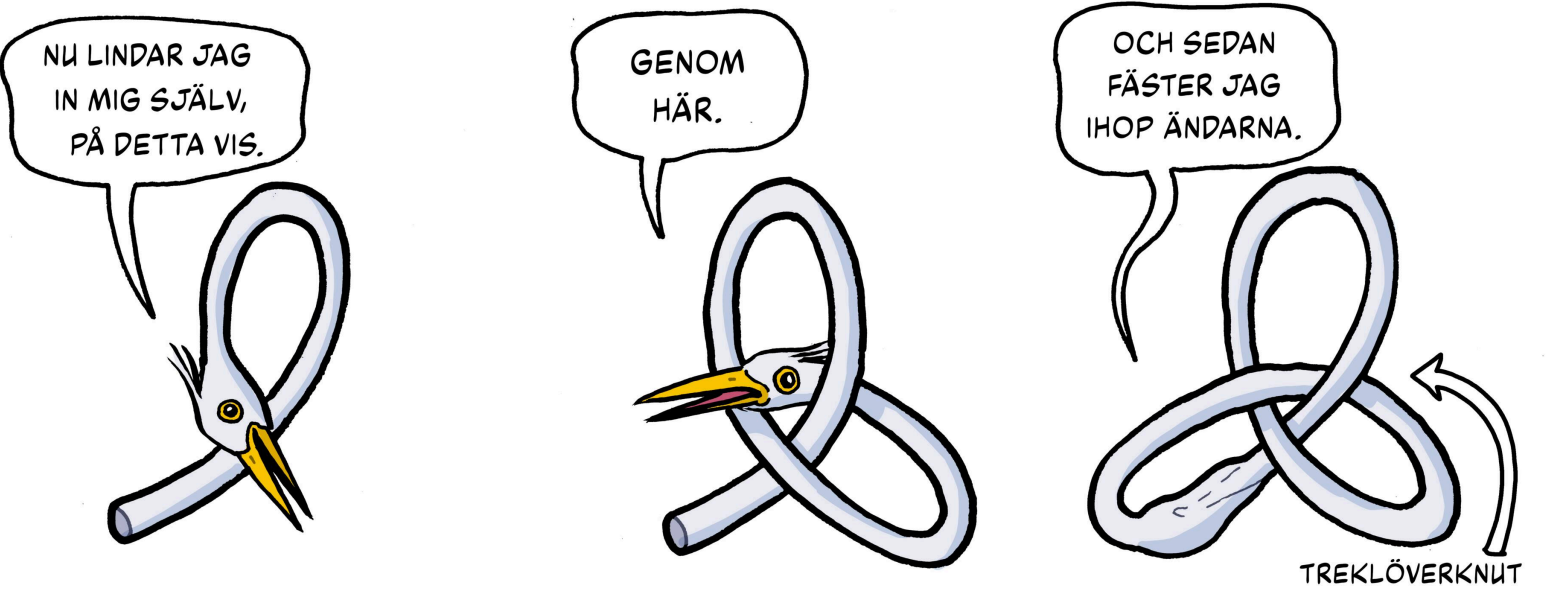

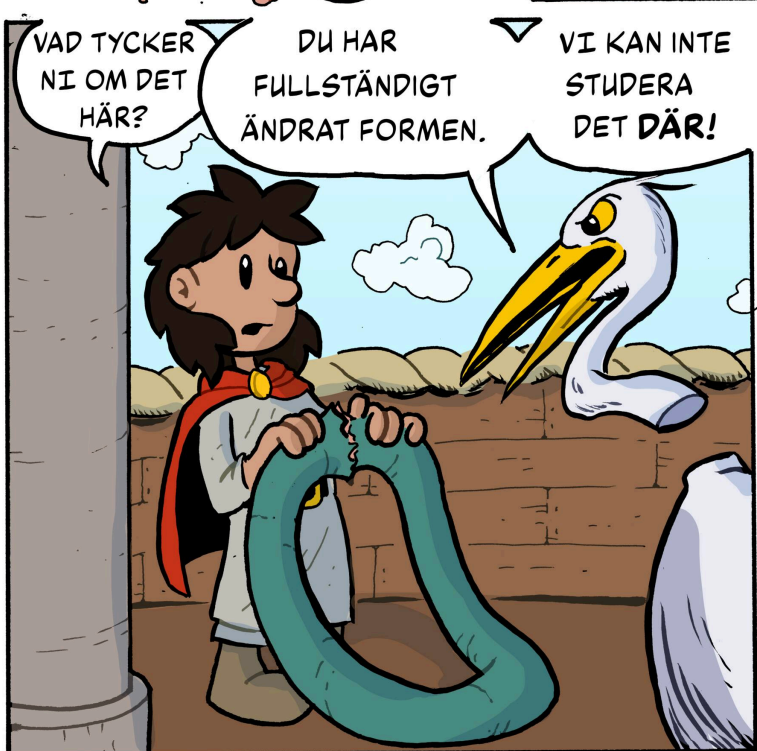
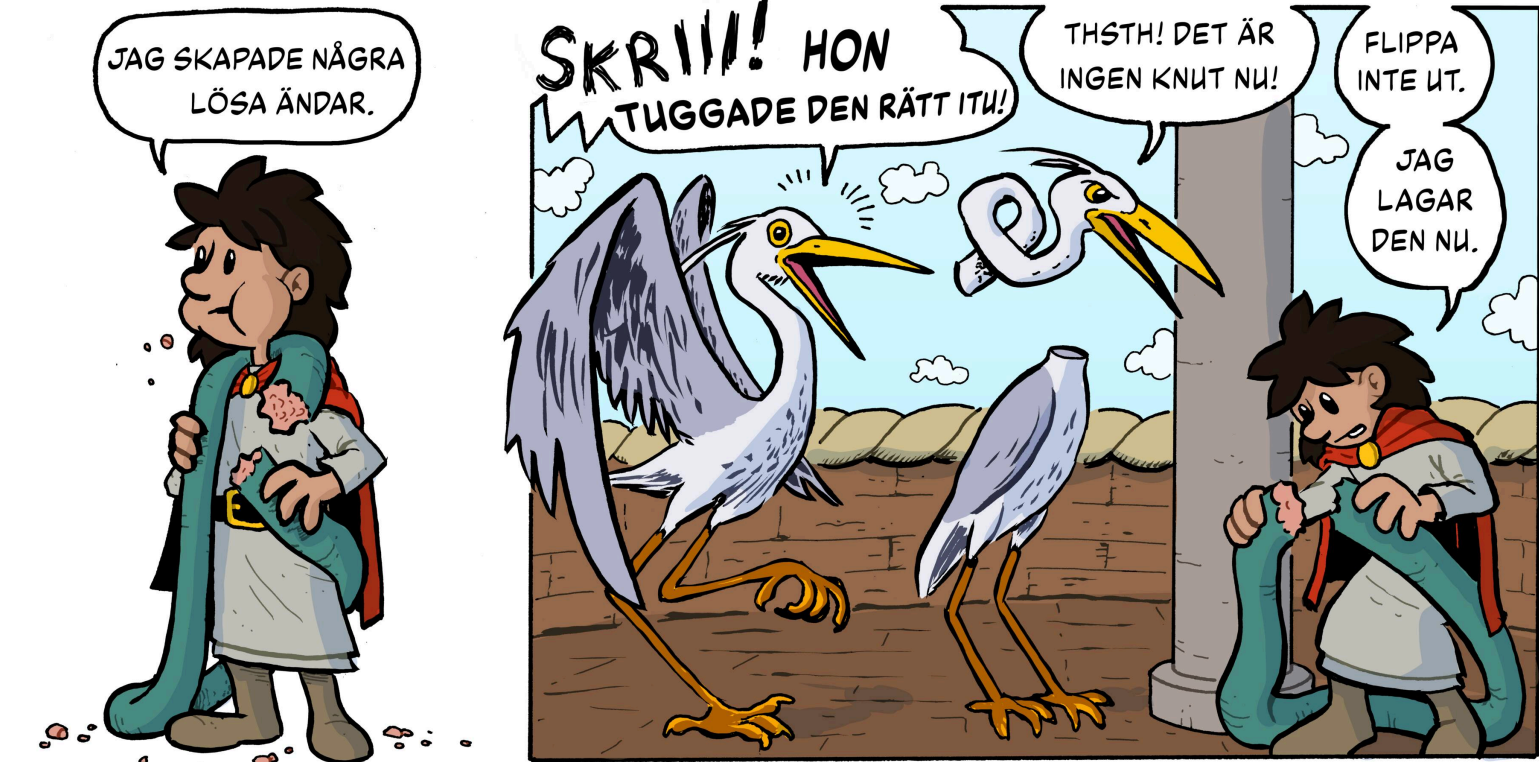

MAMMA!
JAG ÄR HÄR!

HON
KAN INTE
HÖRA DIG.
HON
ÄR BARA
EN PLATT
SKUGGA.

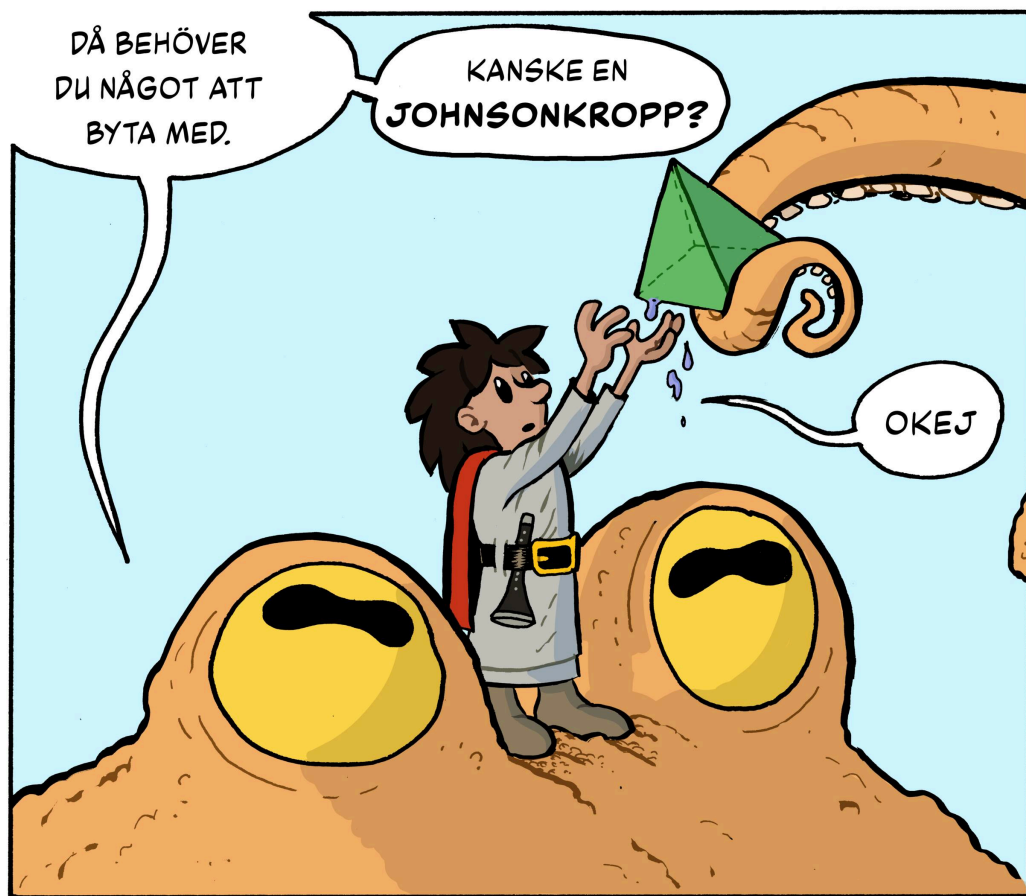
HUR SKA
JAG TA MIG
HEM?

JAG
VET INTE.

MEN HARRIET
PÅ CONWAYS
KURIOSABUTIK
KANSE VET.

JAG HAR
INGA PENGAR.

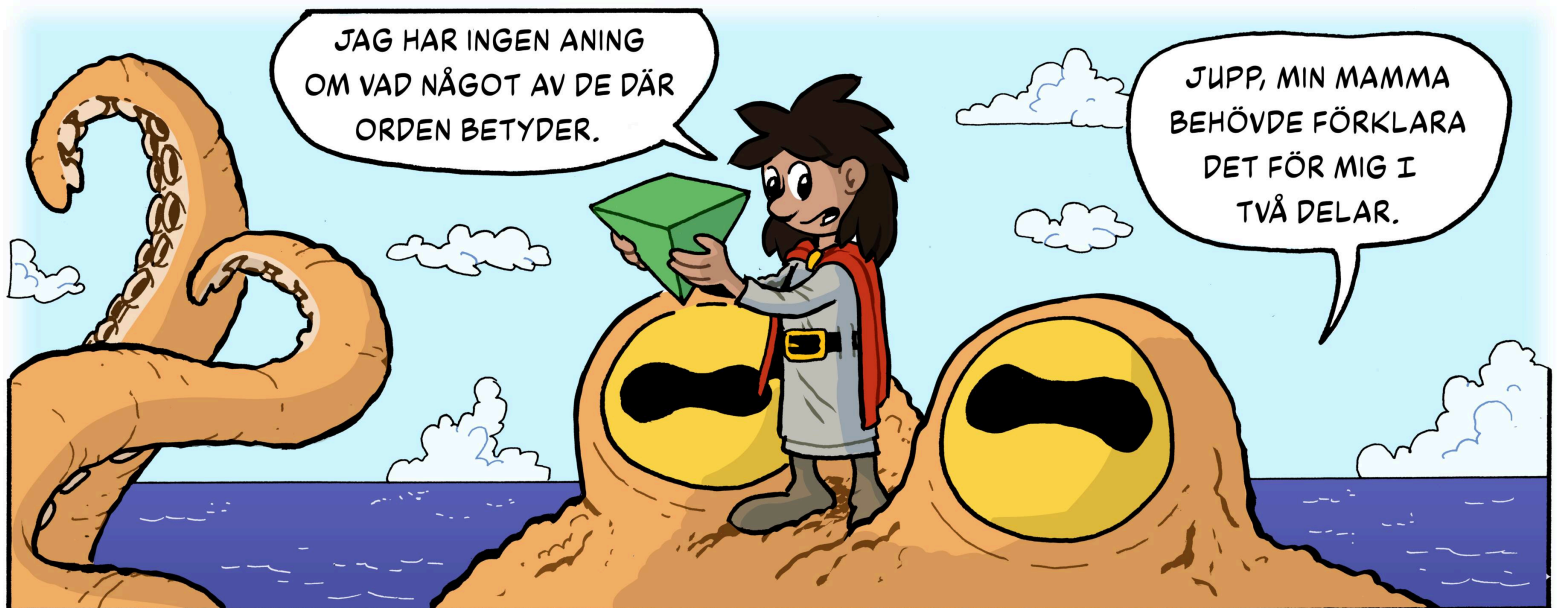
DÅ BEHÖVER
DU NÅGOT ATT
BYTA MED.

KANSE EN
JOHNSONKROPP?

OKEJ

MIN MAMMA SÄGER ATT EN
JOHNSONKROPP ÄR EN KONVEX,
TREDIMENSIONELL FIGUR DÄR
ALLA SIDOR ÄR REGELBUNDA
MÅNGHÖRNINGAR.

JAG HAR INGEN ANING
OM VAD NÅGOT AV DE DÄR
ORDEN BETYDER.

JUPP, MIN MAMMA
BEHÖVDE FÖRKLARA
DET FÖR MIG I
TVÅ DELAR.

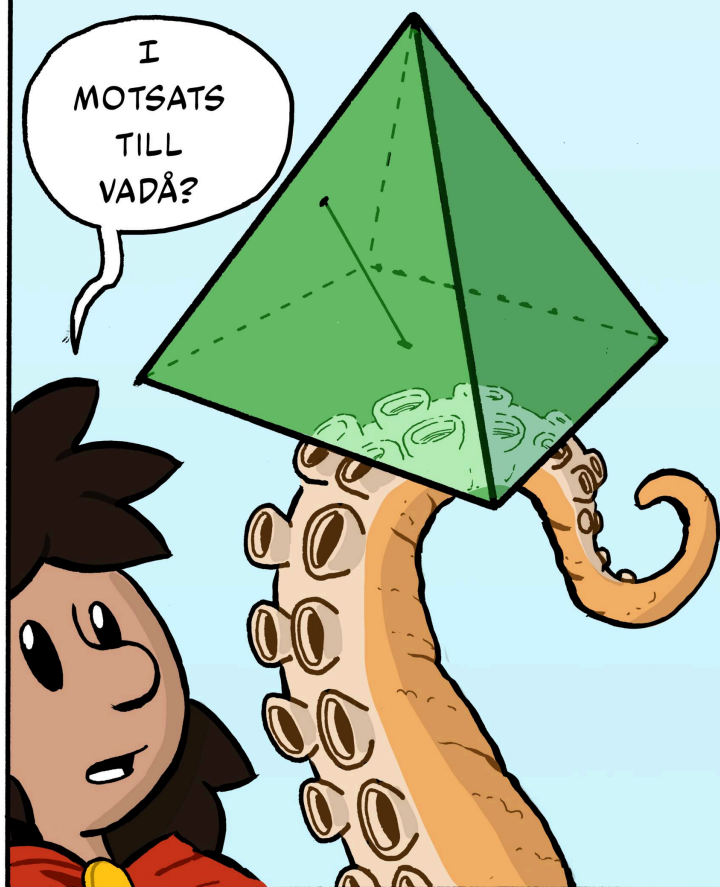

FÖRST OCH FRÄMST,
DENNA KVADRATISKA
PYRAMID ÄR EN KONVEX
TREDIMENSIONELL
FIGUR.

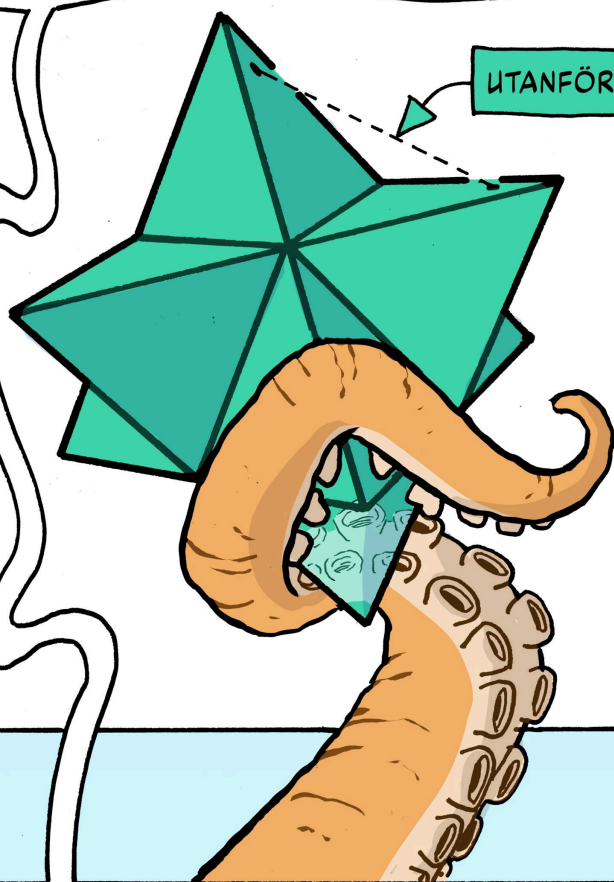
I EN KONVEX TREDIMENSIONELL FIGUR
KAN EN RÄT LINJE DRAS MELLAN TVÅ
PUNKTER FRÅN OLIKA SIDOR SÅ ATT
LINJEN ÄR INUTI FIGUREN.

I
MOTSATS
TILL
VADÅ?

TYP EN SÅN HÄR STELLERAD OKTAEDER,
SKULLE JAG TRO. SER DU? DU KAN KOPPLA
SAMMAN PUNKTER PÅ NÅGRA AV SIDORNA OCH
FÅ EN LINJE SOM ÄR **UTANFÖR** FIGUREN.

UTANFÖR!

SÅ, LINJER
MELLAN SIDOR
MÅSTE VARA INUTI.

FÖRSTÅTT.

DEN ANDRA
DELEN AV MIN
MAMMAS FÖRKLARING
ÄR ATT VARJE SIDA AV
EN JOHNSONKROPP ÄR
EN **REGELBUNDEN**
MÅNGHÖRNING.

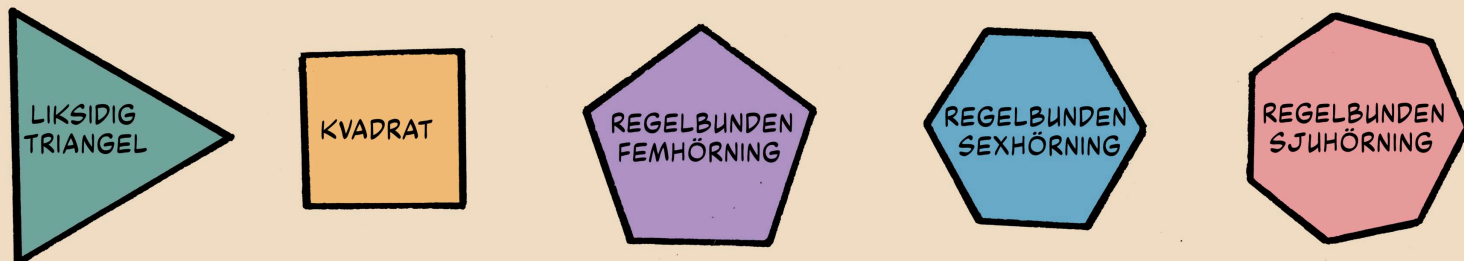

EN MÅNGHÖRNING ÄR EN FIGUR MED MINST TRE RÄTA LINJER OCH TRE VINKLAR.

MEN I EN **REGELBUNDEN** MÅNGHÖRNING ÄR ALLA VINKLAR LIKA STORA OCH ALLA SIDOR LIKA LÅNGA.

SÅ, DENNA KVADRATISKA PYRAMID ÄR EN JOHNSON-KROPP EFTERSOM VARJE SIDA ÄR EN REGELBUNDEN MÅNGHÖRNING...

... OCH, VILKEN LINJE JAG ÄNDRAR, MELLAN TVÅ PUNKTER PÅ OLIKA SIDOR, KOMMER ATT VARA INUTI FIGUREN.

SCHYSST. MIN MAMMA HADE VARIT STOLT ÖVER DIG.

DET ÄR HON SOM HAR LÄRT DIG.

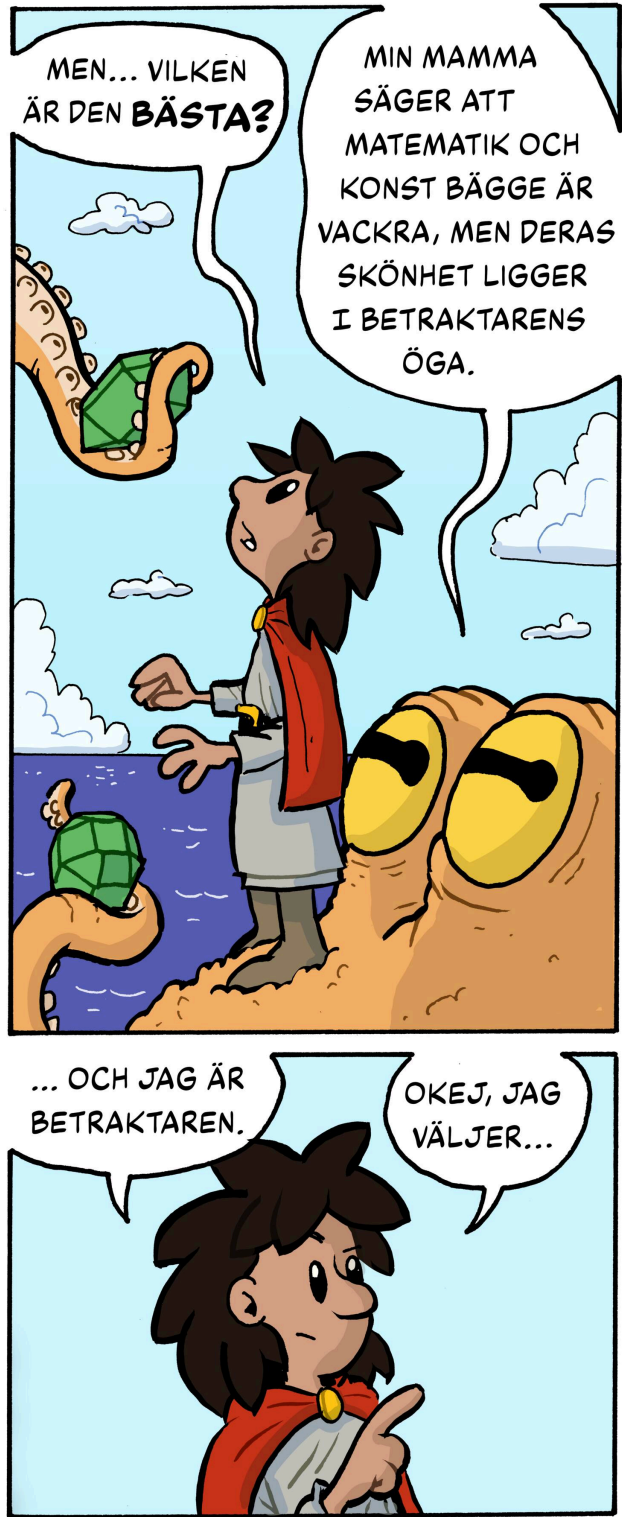
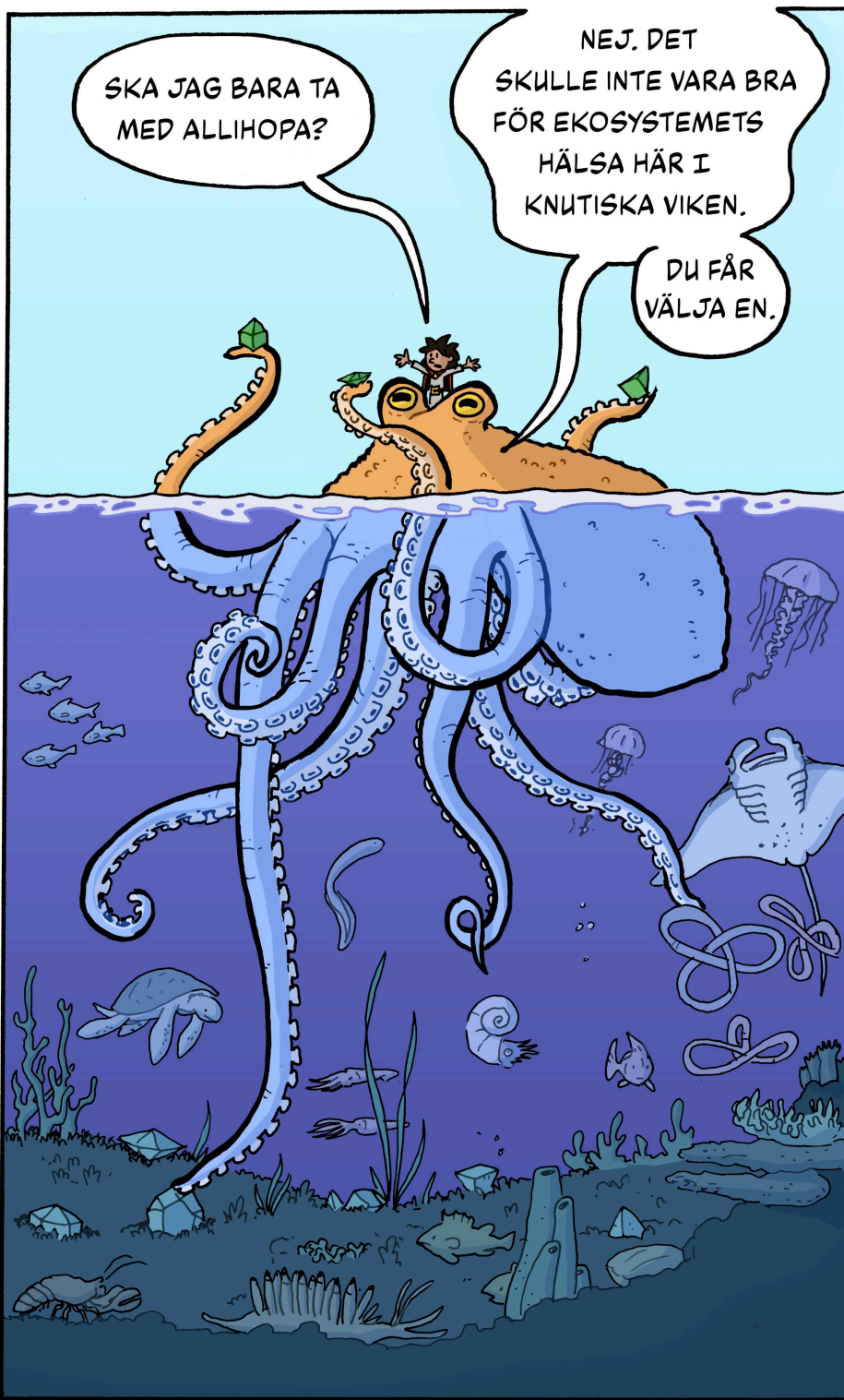
ÄR HON MATEMATIKER?

SMACK

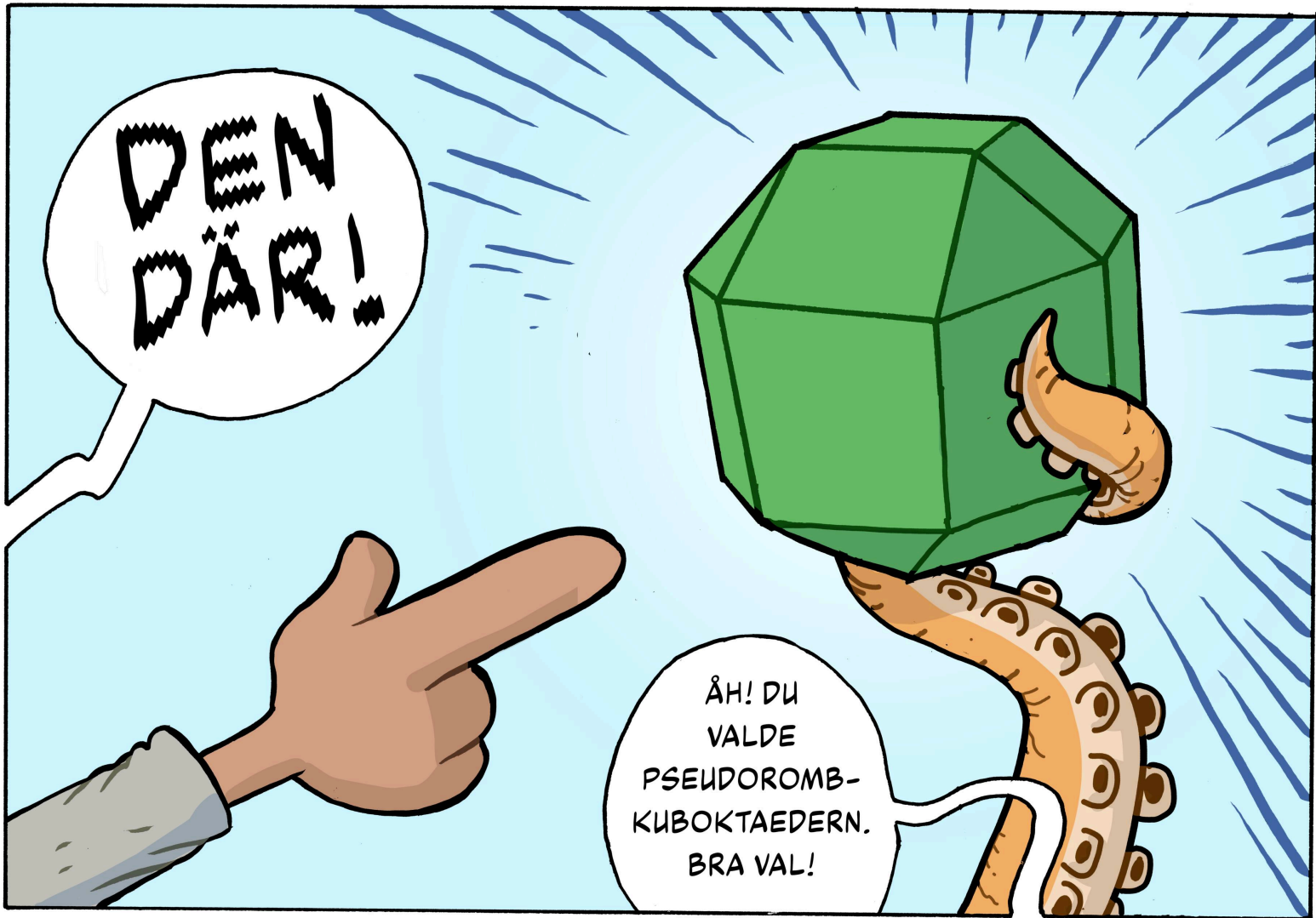
NEJ, HON ÄR KONSTNÄR, SÅ HON VET EN MASSA OM DIMENSIONER OCH FIGURER OCH SÅNT.

JUST DET. NU ÄR HON HELT PLATT OCH BOR I EN MATTEVÄGGMÅLNING SOM HON MÅLAR INNE I STAN.

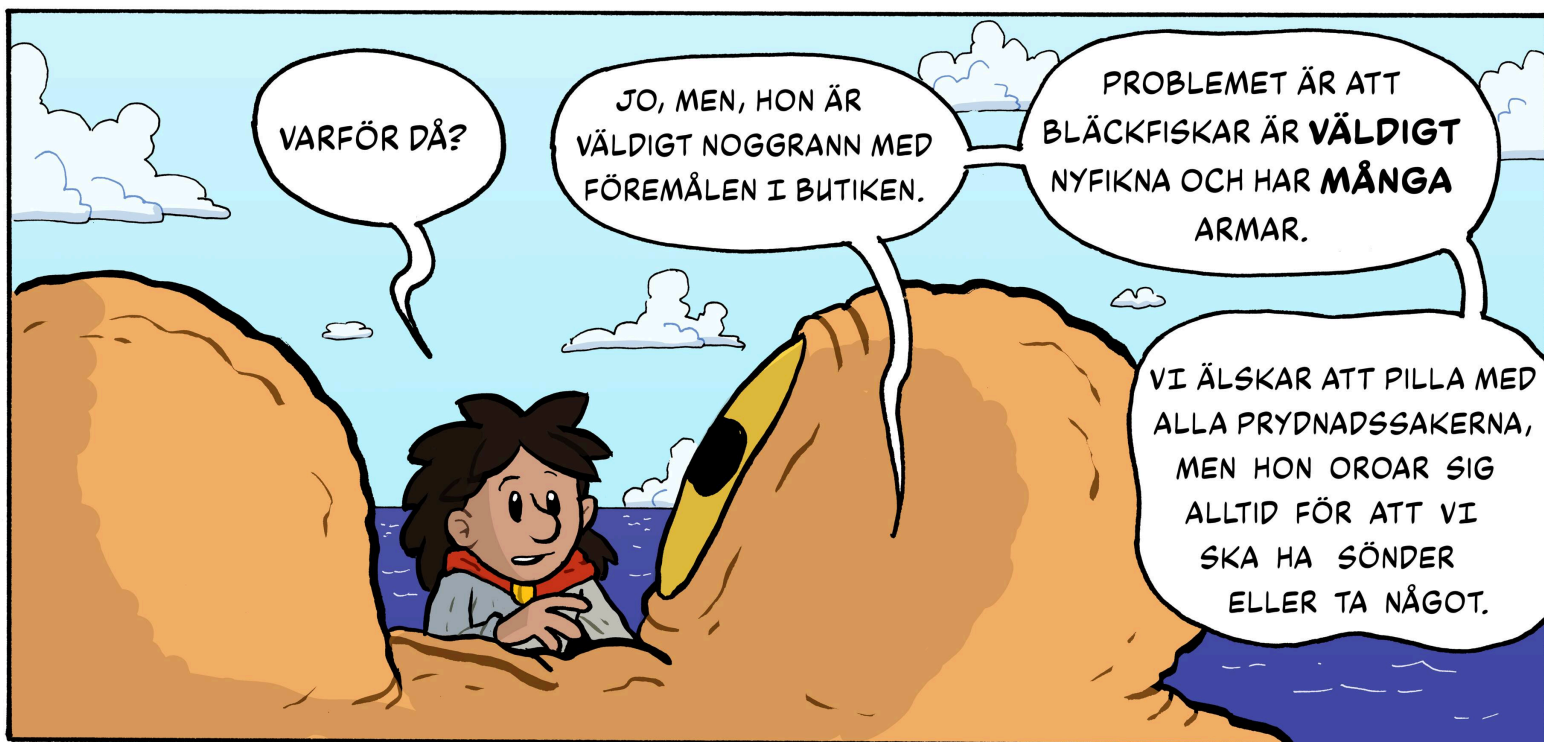

JAG KAN LÄGGA
NER MIN FLÖJT
OCKSÅ.

SÅ, KAN DU
PRESENTERA MIG
FÖR HARRIET?

JAG TAR MED DIG TILL
BUTIKEN, MEN JAG KAN
INTE FÖLJA MED IN.
BLÄCKFISKAR
GÖR HENNE
NERVÖS.

VARFÖR DÅ?

JO, MEN, HON ÄR
VÄLDIGT NOGGRANN MED
FÖREMÅLEN I BUTIKEN.

PROBLEMET ÄR ATT
BLÄCKFISKAR ÄR **VÄLDIGT**
NYFIKNA OCH HAR **MÅNGA**
ARMAR.

VI ÄLSKAR ATT PILLA MED
ALLA PRYDNADSSAKERNA,
MEN HON OROAR SIG
ALLTID FÖR ATT VI
SKA HA SÖNDER
ELLER TA NÅGOT.

HAR DU
NÅGONSIN
GJORT
DET?

SJÄLVKLART INTE,
MEN NÄR JAG VAR UNG
FASTNADE JAG I
EN AV HENNES
KLEINFLASKOR.

DET TOG MIG
EN EVIGHET
ATT KOMMA
UT.

WOW!

ÄR DET DÄR
MATEMALKEMI?

JAPP.

RÄTT
HÄFTIGT,
VA?

TACK FÖR ALL HJÄLP.
FÖRRESTEN, JAG HETER EMMY.

TREVLIGT ATT
TRÄFFAS, EMMY.
JAG HETER
CAYLEY.

OJ DÅ. VAD
GÖR DU?

KURIOSA-
BUTIKEN HAR
INTE ÖPPNAT
ÄN.

JAG SLÄPPER
AV DIG HÄR, SÅ
KAN DU NJUTA
AV UTSIKTEN.

klunk... DET ÄR GANSKA
HÖGT UPP...

... och
det finns inget
skyddsräcke...

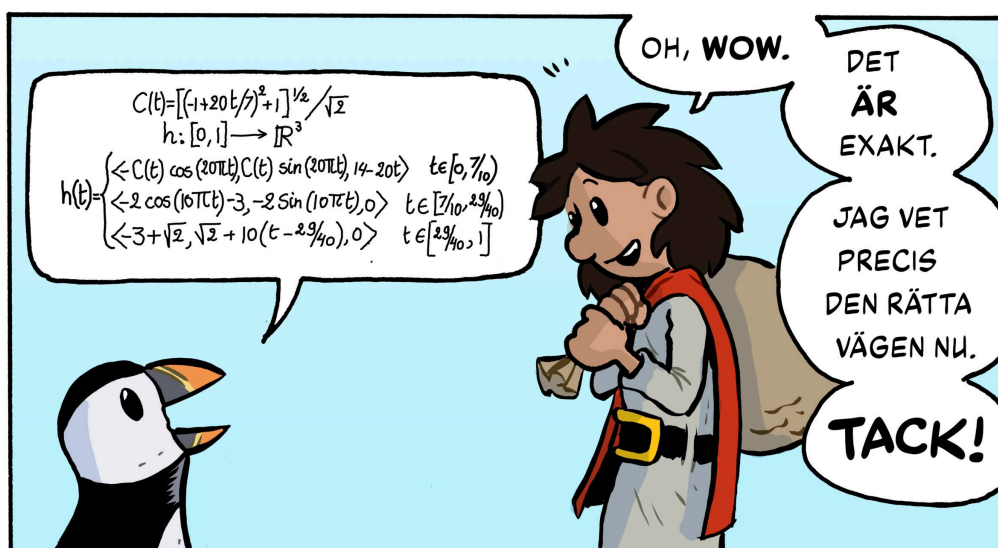
VÄLKOMMEN TILL FYREN, ÄRADE GÄST.
VI GÖR DIG SÄLLSKAP PÅ STIGEN HÄRNÄST.

HALLÅ DÄR, DEL OCH NABLA, KAN
NI VISA VÄGEN FÖR MIN KOMPIS EMMY
SOM SKA TILL KURIOSABUTIKEN?
HON ÄR MATEMATIKER.

VI SKALL VISA DIG KORS OCH TVÄRS,
MED VÅR MUNTRA, RIMMANDE VERS.

ÅH! DET DÄR ÄR
...umm... VÄLDIGT
SKICKLIGT.

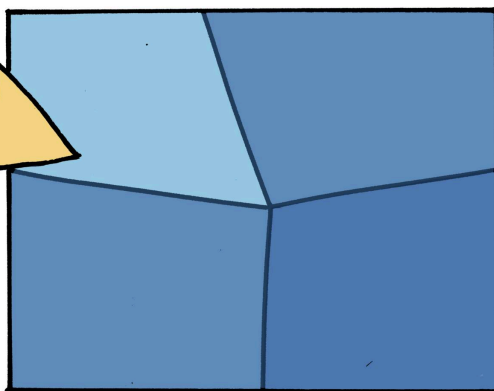
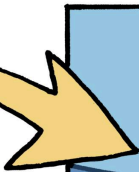
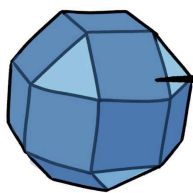

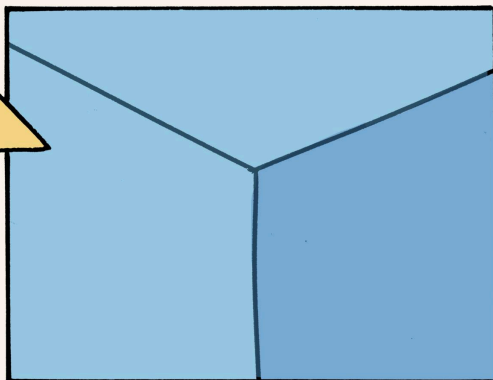
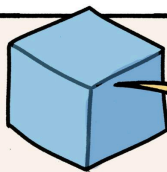

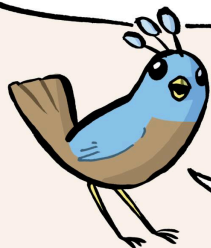
NÄR DU FÖRSTORAR UPP KRING NÅGOT AV HÖRNEN PÅ EN PSEUDOROMBKUBOKTAEDER (P.R.K.O.), SER DET UT SOM VILKET ANNAT HÖRN PÅ EN **PRKO**..

DENNA EGENSKAP GÖR ATT DEN ÄR VÄLDIGT LIK REGELBUNDNA MÅNGSIDINGAR, SOM KUBEN. NÄR DU FÖRSTORAR UPP NÅGOT AV HÖRNEN PÅ EN KUB, SÅ SER DET UT SOM ALLA ANDRA HÖRN...

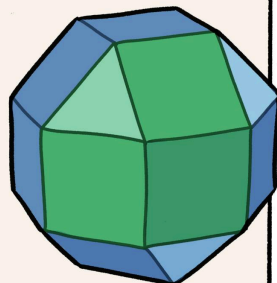
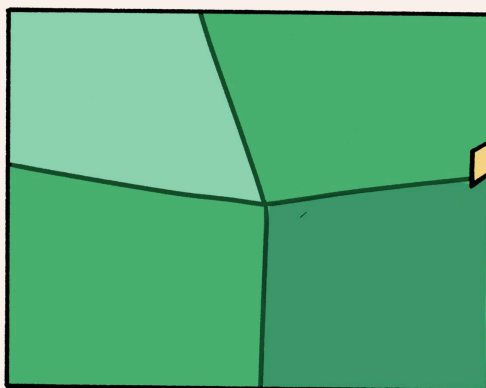
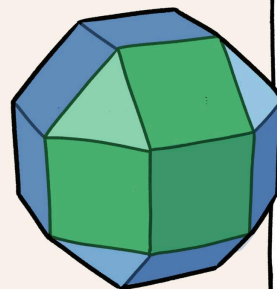
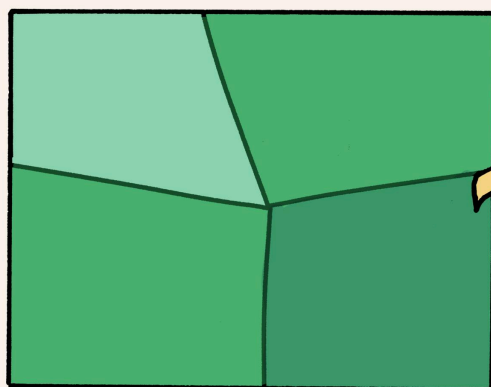
MEN NÄR DU ZOMMAR **UT** FRÅN KUBENS HÖRN, SER DU ALLTID SAMMA SAK, OBEROENDE AV VILKET HÖRN DU KOLLAR PÅ.

DET ÄR HÄR SOM **PRKO**:N SKILJER SIG FRÅN DE REGELBUNDNA MÅNGSIDINGARNA.

ÄVEN OM ALLA HÖRN SER LIKADANA UT PÅ NÄRA HÅLL...

... SÅ NÄR DU ZOOMAR UT FRÅN ETT **PRKO**-HÖRN, SÅ KAN DU FÅ SE HELT ANDRA SAKER, BEROENDE PÅ VILKET HÖRN DU ÄR PÅ.

INGEN ANNAN MATEMATISK KROPP SOM VI KÄNNER TILL HAR DESSA TVÅ EGENSKAPER.

DET ÄR UNIKT OCH VACKERT.

SÅ, DU ÄR NÖJD MED BYTET?

HJÄLPER DU MIG?

SNÄLLA RARA, JAG SKULLE HA HJÄLPT DIG
UTAN NÅGON BETALNING, **MEN** DETTA ÄR EN
YPPERLIGT FIN **PRKO** OCH JAG SKULLE
VÄLDIGT GÄRNA HA DEN I
MIN SAMLING.

DEN ÄR DIN.

DET ÄR SKÖLDPADDAN TESS DU
SKA PRATA MED. HON HAR FÖLJT ZENONS
VÄG I EN **EVIGHET** OCH HON HAR LÄRT
SIG MÄNGDER AV MATEMALKEMIS
HEMLIGHETER OCH MYSTERIER.

HON
KANSKE VANDRAR
LÄNGS VÄGEN
JUST NU.

JÄTTEBRA.

HUR TAR
JAG MIG
DIT?

ZENONS VÄG GÅR FÖRBI BUTIKEN.
DU KAN INTE MISSA HENNE. HON
ÄR DEN ENDA SKÖLDPADDAN
PÅ ÖN.

TACK SÅ MYCKET,
JAG... öh...

VAD ÄR
DET?

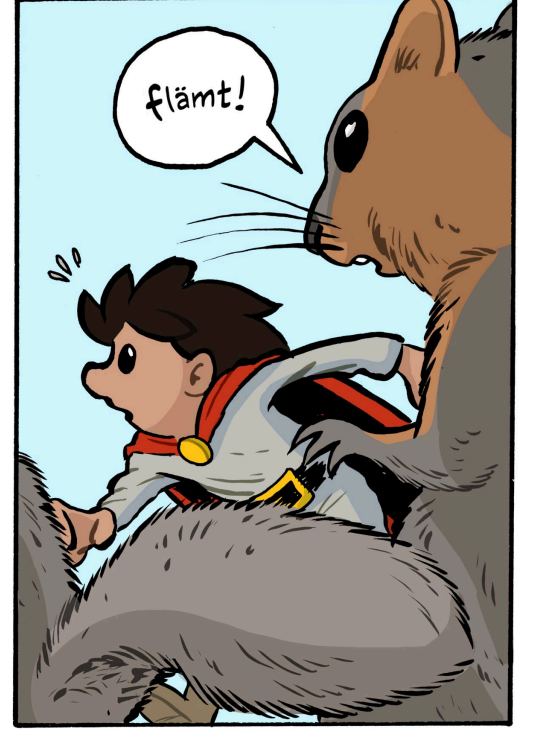
SÄCKEN
MED MIN FLÖJT
ÄR BORTA.

JAG STÄLLDE
DEN HÄR PÅ
GOLVET BREVID
EN KOPP.

ojdå...

BUGA!
BUGA INFÖR
DEN MÄKTIGA
MATEMATIKERN!

VA?

NEJ, DET
BEHÖVS...

VI ÄR ÄRADE ÖVER ATT DU
ANSLUTER DIG TILL VÅRT ENKLA
FIRANDE, Å KVOTERNAS
DROTTNING!

JAG ÄR
FAKTIKT
INTE...

**LÅT
BORTSÅLLET
AV
PRIMTALEN
BÖRJA!**

VADÅ FÖR
NÅT?

DU KAN BÖRJA NÄR DU ÄR REDO,
SUVERÄNE SUMMERINGS-
SPECIALIST.

JA, DET
SKULLE JAG KUNNA,
MEN ...

... DU BORDE NOG FÖRKLARA
FÖR ALLIHOP HUR DET GÅR TILL.
BARA FÖR... öh... DE **NYA**
EKORRARNA.

UTMÄRKT
IDÉ, Å
LÄROMÄSTARNAS
MÄSTARE.

I ENLIGHET
MED VÅR TRADITION
SKALL VI IDAG FINNA
ALLA **PRIMTAL**
MELLAN
1 OCH 100

JAG
FÖRSÖKER
INTE FÖRDRÖJA,
MEN...

DU KANSKE
SKULLE ÄGNA
EN STUND ÅT ATT
FÖRKLARA PRIMTAL
OCKSÅ.

SJÄLVFALLET!

ETT PRIMTAL ÄR ETT HELTAL
STÖRRE ÄN **1** VARS **ENDA**
DELARE ÄR **1** OCH TALET
SJÄLVT!

NU ÄR
VI REDO ATT
BÖRJA.

Visst.

VÄNTA! VÄNTA!
VÄNTA!

ELIMINERA TALET **1**
ÅT HENNE. EN UPPHÖJD
MATEMATIKER BÖR INTE
BESVÄRAS MED ATT
ELIMINERA **1**.

oj, tack.

NU KAN DU BÖRJA,
ALLRA HELIGASTE PRODUKT-
PRINSESSA.

toppen.

NEJ! NEJ! NEJ!
STOPP!

JAG BER OM URSÄKT, MEN VI SST
BORDE VI TA BORT ALLA MULTIPLAR
AV 2? EN SÅDAN ENKEL ÖVNING ÄR
GIVETVIS UNDER DINA MAKALÖSA
FÖRMÅGOR.

OK?

TA BORT
MULTIPLARNA
AV

2!

	2	3		5		7		9
11		13		15		17		19
21		23		25		27		29
31		33		35		37		39
41		43		45		47		49
51		53		55		57		59
61		63		65		67		69
71		73		75		77		79
81		83		85		87		89
91		93		95		97		99

SÅ, VARFÖR
GJORDE VI SÅ?

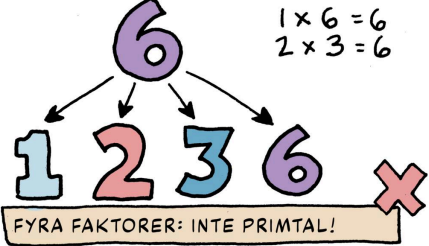
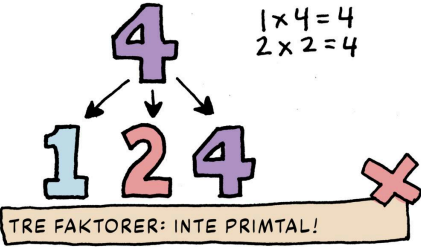
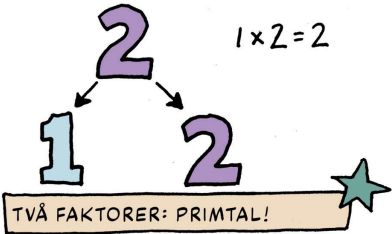
VARFÖR? VI SST
VET DU DET, STORE
MATERMATIKER?

GIVETVIS, MEN
JAG... ÖH... BARA
TESTAR DIG.

OJ!
FÖRLÅT FÖR ATT JAG
ÄR SÅ OFÖRSKÄMD!

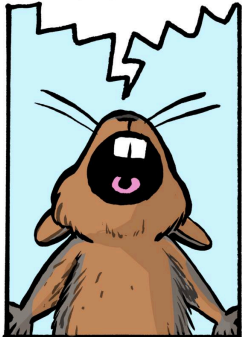
TVÅ ÄR ETT PRIMTAL EFTERSOM
DET ENDAST KAN DELAS AV 1 OCH 2,
MEN ALLA MULTIPLAR
AV 2 (SOM 4 OCH 6)
HAR ÅTMINSTONE TRE
FAKTORER: 1, 2 OCH
TALEN SJÄLVA. SÅ, DE
ELIMINERAS EFTERSOM
DE INTE ÄR PRIMTAL.

TA BORT
MULTIPLARNA
AV
3!

	2	3		5	7		
11		13			17		19
		23		25			29
31				35	37		
41		43			47		49
		53		55			59
61				65	67		
71		73			77		79
		83		85			89
91				95	97		

TA BORT
MULTIPLARNA
AV
5!

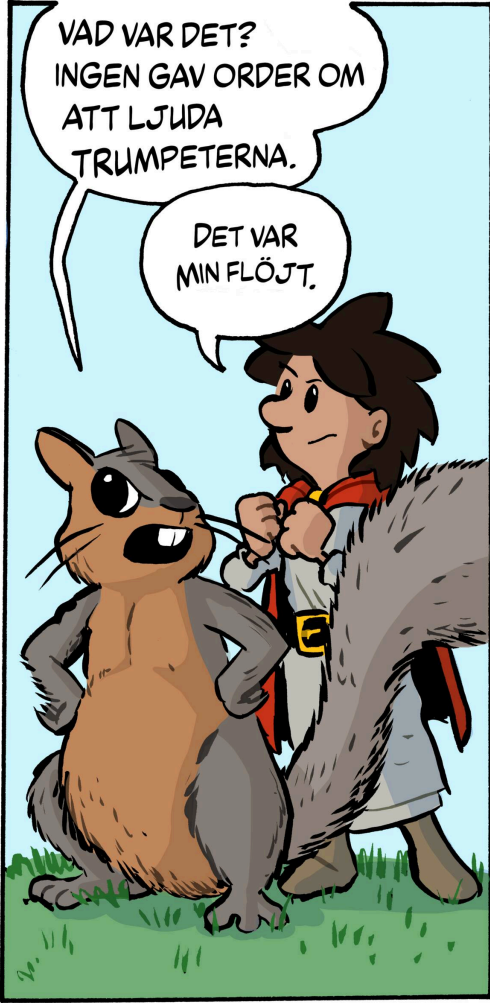

	2	3		5	7		
11		13			17		19
		23					29
31					37		
41		43			47		49
		53					59
61					67		
71		73			77		79
		83					89
91					97		

OCH OM VI BARA GÖR SÅ OM
OCH OM IGEN TILLS VI KOMMER
TILL **100**, SÅ KOMMER DE
ENDA TALEN SOM ÄR KVAR ATT
VARA PRIMTAL.

Toooot

HUR
KÄNNER
DU TILL
VÄGEN TILL
MITT HEM?

DET ÄR EN
SPÄNNANDE
HISTORIA.

KLIV PÅ
SÅ SKA
JAG BERÄTTA
DEN FÖR DIG.

JAG GÅR HÄR
VARJE DAG PÅ
ZENONS VÄG.

NÄR JAG
BÖRJAR GÅR JAG
HALVA STRÄCKAN OCH
STANNAR SEDAN FÖR
ATT VILA LITE.

NÄR JAG ÄR REDO
GÅR JAG SEDAN
HÄLFTEN AV DEN
KVARVARANDE
STRÄCKAN, SEN
STANNAR JAG OCH
VILAR LITE TILL.

VET DU HUR
LÅNGT TID DET
TAR FÖR MIG ATT
GÅ HELA VÄGEN OM
JAG GÖR SÅ?

EN DAG?

EN EVIGHET.

OÄNDLIGHET.

JAG KOMMER
ALDRIG ATT NÅ
SLUTET AV ZENONS
VÄG GENOM ATT
GÅ HALVA STRÄCKAN
VARJE GÅNG SÅ
DÄR.

DET FINNS
ALLTID EN LITEN
BIT AV STRÄCKAN
MAN KAN DELA
MITT ITU.

öh...
TESS?

JAG FÖRSTÅR
INTE.

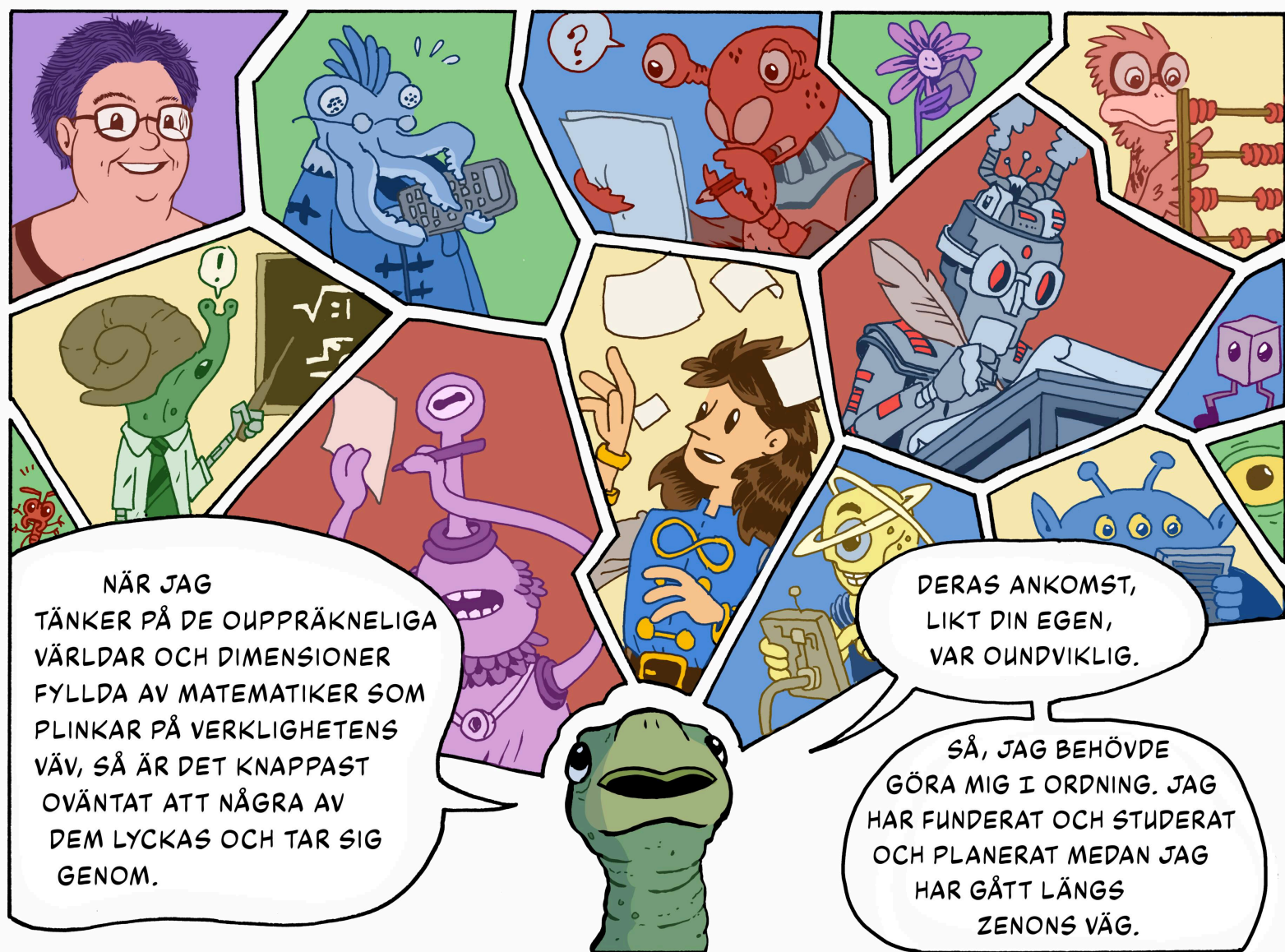
HUR KAN DU GÅ
"OÄNDLIGHETEN"
VARJE DAG?

TJA, JAG
NÅR JU ALDRIG
SLUTET AV VÄGEN,
ELLER HUR?

NÅR DET ÄR
DAGS ATT FIKA
SÅ VÄNDER JAG
OM OCH GÅR
TILLBAKA SOM
VANLIGT.

MEN SAKEN ÄR
DEN ATT VARJE
GÅNG JAG GÅR
LÄNGS VÄGEN
MEDITERAR JAG OCH
SNUDDAR VID DET
OÄNDLIGA.

JAG
FÖRESTÄLLER MIG
MÖJLIGHETERNA.

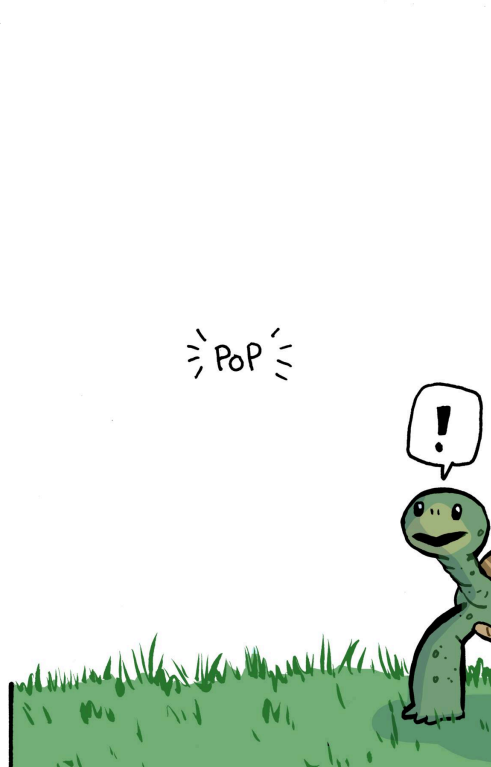

NÅR JAG
TÄNKER PÅ DE OUPPRÄKNELIGA
VÄRLDAR OCH DIMENSIONER
FYLDA AV MATEMATIKER SOM
PLINKAR PÅ VERKLIGHETENS
VÄV, SÅ ÄR DET KNAPPAST
OVÄNTAT ATT NÅGRA AV
DEM LYCKAS OCH TAR SIG
GENOM.

DERAS ANKOMST,
LIKT DIN EGEN,
VAR OUNDVIKLIG.

SÅ, JAG BEHÖVDE
GÖRA MIG I ORDNING. JAG
HAR FUNDERAT OCH STUDERAT
OCH PLANERAT MEDAN JAG
HAR GÅTT LÄNGS
ZENONS VÄG.

VI VÄNTAR
BESÖK.

Matemalkemi

Du har läst berättelsen, besök nu utsällningen!

Upptäck Matemalkemis värld vart du än befinner dig i världen genom att besöka mathemalchemy.org. Läs om hur utställningen skapades, utforska de matematiska koncept som vävts in i konsten, eller läs lite mer om din favoritkaraktär. Använd QR-koden ovan för att komma igång!

Om serietecknarna

Jay Hosler är professor i biologi vid Juniata College. Han är även serietecknare och har skrivit och tecknat flera serier och grafiska romaner om vetenskap. Du kan lära dig mer om hans böcker och läsa massvis med vetenskapsserier på jayhosler.com. Han finns även på Instagram under @hoslerjay

Maxwell Hosler har en examen inom matematik från College of Wooster. Han har ägnat sitt liv åt att försöka förklara matematik för sin far. Denna seriebok är bevis på att en del av den tiden har spenderats väl.

Översättning från engelska:
Marcus Valtonen Örnham

Tack, Juniata!

Vi är djupt tacksamma för biologiavdelningen, matematikavdelningen och rektorskontoret på Juniata College för att de tillhandahållit ekonomiskt stöd för att kunna trycka denna seriebok. Juniata är en supercool arbetsplats och ett ännu bättre ställe att ta examen på. Kom förbi på ett besök om du är i området eller besök vår hemsida för att lära dig mer.
www.juniata.edu.

Juniata College

P E N N S Y L V A N I A

♦ 1876 ♦

Text och bild i Matemalkemi: Ett tecknat äventyr inom matematik och konst är (c) Jay Hosler och Maxwell Hosler.

